

Skatteministeriet

6. maj 2019
J.nr. 2019 - 3902

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 401 af 9. april 2019 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Andreas Steenberg (RV).

Karsten Lauritzen

/ Kristina Astrup Blomquist

Spørgsmål

Ministeren bedes oplyse, hvad provenuvirkningen vil være ved at hæve eller sænke afgiften på henholdsvis chokolade- og sukkervarer, øl, vin og spiritus med henholdsvis 10, 25, 50 eller 100 pct. Virkningen ønskes opgjort ved umiddelbart provenu, provenu efter tilbageløb, provenu efter tilbageløb og adfærd og i varig virkning.

Svar

Der er skønnet over de varige provenumæssige konsekvenser ved at forhøje eller nedsætte afgiftssatsen på en række nydelsesmidler, *jf. tabel 1.*

Tabel 1. Skønnede provenukonsekvenser ved ændringer i afgifterne

2019-niveau		Forhøjelser		Nedsættelser		
Varig virkning, mio. kr.	Umiddelbart provenu	Provenu efter tilbageløb	Provenu efter tilbageløb og adfærd	Umiddelbart provenu	Provenu efter tilbageløb	Provenu efter tilbageløb og adfærd
<i>Chokolade- og sukkervarer¹</i>						
10 pct.	200	200	150	-200	-200	-175
25 pct.	525	525	375	-525	-525	-425
50 pct.	1.050	1.050	675	-1.050	-1.050	-900
100 pct.	2.100	2.075	1.150	-2.100	-2.075	-2.000
<i>Øl²</i>						
10 pct.	75	75	50	-75	-75	-50
25 pct.	200	200	150	-200	-200	-150
50 pct.	400	375	250	-400	-375	-325
100 pct.	775	775	450	-775	-775	-725
<i>Vin³</i>						
10 pct.	150	150	100	-150	-150	-100
25 pct.	400	375	225	-400	-375	-275
50 pct.	775	775	425	-775	-775	-600
100 pct.	1.550	1.550	700	-1.550	-1.550	-1.350
<i>Spiritus⁴</i>						
10 pct.	100	100	25	-100	-100	-50
25 pct.	275	275	25	-275	-275	-125
50 pct.	550	550	-25	-550	-550	-350
100 pct.	1.100	1.100	-375	-1.100	-1.100	-1.050

Anm.: Der er afrundet til nærmeste 25 mio. kr. Det er lagt til grund, at ændringerne får virkning fra den 1. januar 2020. Beregningerne er baseret på opdateret datagrundlag for bl.a. grænsehandel for 2018. Tilbageløbsfaktoren udgør 21 pct. Det er beregningsteknisk forudsat, at afgiftssatserne indekseres efter 2025. Det bemærkes, at der desuden er indregnet ændret forbrugs- og grænsehandelsadfærd ifm. vurderingen af den afledte arbejdsudbudseffekt. 1) Arbejdsudbudseffekten forudsættes til 0 pct. Afgiften på chokolade- og sukkervarer er opdelt i to satser, som afhænger af sukkerindholdet. For chokolade- og sukkervarer, hvis indhold af tilsat sukker er over 0,5 g pr. 100 g, udgør afgiften 25,97 kr. pr. 100 g. For chokolade- og sukkervarer, hvis indhold af tilsat sukker er under 0,5 g pr. 100 g, udgør afgiften 22,08 kr. pr. 100 g. Dækningsafgiften indgår i de provenumæssige beregninger for den del af dækningsafgiften, der vedrører chokolade- og sukkervarer. Det er antaget, at dækningsafgiftens selvfinansieringsgrad er den samme som for afgiften på chokolade- og sukkervarer. 2) Arbejdsudbudseffekten forudsættes til 1 pct. Afgiften på øl udgør 48,74 kr. pr. liter ren alkohol. 3) Arbejdsudbudseffekten forudsættes til 7 pct. Vinafgiften er opdelt i tre satser, som afhænger af alkoholindhold. Beregningerne er lavet på baggrund af ændringer i satsen for bordvin (6-15 pct. alkohol), som udgør 11,26 kr. pr. liter. For hedvin (15-22 pct. alkohol) og øvrig vin (1,2-6 pct. alkohol) udgør afgiften hhv. 15,08 kr. og 5,18 kr. pr. liter. 4) Arbejdsudbudseffekten forudsættes til -2 pct. Afgiften på spiritus udgør 150,00 kr. pr. liter ren alkohol.

EU-retlige overvejelser

Afgiften på chokolade- og sukkervarer udgør 25,97 kr. pr. kg. for sukkerholdige varer og 22,08 kr. pr. kg. for sukkerfri varer. Sidstnævnte udgør en meget begrænset del af afgiftsgrundlaget. Chokolade- og sukkerafgiften er en ren national afgift.

Afgiften på øl udgør 48,74 kr. pr. liter ren alkohol (svarende til 2,2 kr. pr. liter alm. pilsnerøl), mens afgiften på vin (med 6-15 pct. alkohol) udgør 11,26 kr. pr. liter. Begge afgifter er EU-harmoniserede. Det betyder blandt andet, at der er fastsat minimumsafgifter, som for øl ikke må være lavere end ca. 13,96 kr. pr. liter ren alkohol. Minimumsafgiftssatsen på vin er nul.¹ Uanset at EU's alkoholstrukturdirektiv giver medlemslandene mulighed for at indføre en nulsats på vin, skal medlemslandene imidlertid overholde EU-retten, og en isoleret afskaffelse af vinafgiften kan rejse EU-retlige spørgsmål.

Det bemærkes desuden, at der er en grænse for, hvor stort spændet mellem øl- og vinafgifterne kan være, idet det i henhold til EU-traktaten ikke er tilladt at diskriminere udenlandsk producerede varer til fordel for indenlandsk producerede varer. I dag er vinafgiften ca. 71 pct. højere end ølafgiften (beregnet ved vin med 13,5 pct. alkohol).

Afgiften på spiritus udgør 150,00 kr. pr. liter ren alkohol. Den er ligeledes EU-harmoniseret, og der er fastsat en minimumsafgiftssats. Det indebærer, at den danske afgift på spiritus ikke må være lavere end ca. 74,50 kr. pr. liter ren alkohol.

Der vil således være nogle af de konkrete ændringer i afgifterne på øl, vin og spiritus, der spørges til, samt nogle kombinationer af ændringer i afgifter på øl og vin, som i praksis ikke vurderes at være mulige i henhold til EU-retten.

Grænsehandel og samfundsøkonomi

De danske punktafgifter har betydning for omfanget af grænsehandlen med de omfattede varer. Hvis de danske afgifter og dermed priser er væsentlig højere end i vores nabolande, kan det være en årsag til grænsehandel. Grænsehandlen med ovennævnte varer udgør ca. 2/3 af danskernes samlede grænsehandel med nydelsesmidler. Større ændringer af afgifterne skønnes derfor også at have væsentlige konsekvenser for grænsehandlen. Fx skønnes meget store forhøjelser af spiritusafgiften med 50-100 pct. at indebære et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd, fordi de negative afledte effekter på grænsehandel og forbrug overstiger de umiddelbare merprovenu ved forhøjelsen.

I nogle tilfælde kan punktafgifterne være højere, end hvad der er samfundsøkonomisk velbegrundet, selvom man tager højde for eventuelle positive eksterne helbredseffekter. Med forbehold for de udfordringer, der er forbundet med at opgøre de samfundsøkonomiske effekter ved afgiftsændringer, vurderes en nedsættelse af afgifterne på spiritus samt chokolade- og sukkervarer at være forbundet med en samfundsøkonomisk gevinst, mens

---

¹ Da der er en højere minimumsafgift på mellemklasseprodukter (portvin, sherry og lignende), vil den høje vinafgiftssats i praksis ikke kunne reduceres til mindre end ca. 3,35 kr. pr. liter. Mellemlasseprodukter udgør dog en meget begrænset del af det samlede grundlag for vinafgiften.

de aktuelle satser på øl og vin vurderes at være nogenlunde balancerede, således at væsentlige ændringer af afgifterne skønnes at være forbundet med et samfundsøkonomisk tab, *jf. Skatteøkonomiske Redegørelse 2018*.

Det bemærkes, at der er betydelig usikkerhed forbundet med opgørelse af konsekvenserne af især større afgiftsændringer.

Og for god ordens skyld vil jeg afslutningsvis nævne, at det ikke er regeringens politik at øge afgifterne, idet regeringen generelt arbejder for at lempe skatter og afgifter, og afgiftsforhøjelser strider imod regeringens skattestop.